

KLAGANDE

Tele2 Sverige AB, 556267-5164

Ombud: Stefan Backman

Tele2 Sverige AB, Box 62, 164 94 Kista

MOTPARTER

1. Forshaga kommun
Box 93
667 22 Forshaga

2. Kils kommun
Box 88
665 23 Kil

3. TDC Sverige AB, 556465-8507

Ombud för 3: Fredrik Linder och Erik Sigfridsson
Hamilton Advokatbyrå KB, Box 715, 101 33 Stockholm

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 30 september 2015
i mål nr 2522-15 och 2521-15, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten beslutar, med ändring av förvaltningsrättens dom, att
upphandlingen ska rättas på så sätt att ny utvärdering ska göras varvid
anbudet från TDC Sverige AB inte ska beaktas.

KONKURRENSVERKET	
2016 -06- 1 6	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

YRKANDEN M.M.

Tele2 Sverige AB (Tele2) yrkar att kammarrätten med ändring av förvaltningsrättens dom förordnar att Forshaga och Kils kommuners offentliga upphandling av kommunikation som tjänst, får avslutas först sedan rättelse skett på så sett att ny anbudsutvärdering görs varvid anbudet från TDC Sverige AB (TDC) förkastas. Bolaget anför följande.

Kommunerna har antagit anbudet från TDC trots att TDC inte uppfyllt samtliga ställda skall-krav i upphandlingen. Härigenom har kommunerna brutit mot de grundläggande principerna om transparens och lika-behandling i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU. Tele2 har lidit eller kan komma att lida skada av kommunernas underlåtenhet att förkasta TDC:s anbud. I övrigt vidhåller Tele2 vad bolaget sagt hos förvaltningsrätten.

Forshaga och Kils kommuner anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Av ramavtalet med TDC framgår under punkten 15.2 att ramavtalsleverantören aldrig ska debitera högre pris än avtalade takpriser i bilaga pris. TDC har i prisbilaga lämnat takpris för bl.a. samtal och sms inom EU och EEA. Även i prisbilagan har i inledningen av punkten 1 understrukits att ramavtalsleverantören aldrig får debitera högre pris än de i prisbilagan. Parterna har således genom ramavtalet överenskommit att högre pris än takpriserna i prisbilagan inte ska debiteras för samtal och sms inom EU och EEA.

Något takpris för samtal och sms utanför EU och EEA har inte avtalats. I den överprövade upphandlingen har under punkten 1,4 avropsförfrågan föreskrivits att Kammarkollegiets ramavtal för kommunikation som tjänst ska gälla. I punkten 1.5 anges vidare att krav och villkor fastställda i

Notat
Utrikes samtal →

ramavtalet gäller. Sammantaget gäller således ramavtalet i den förnyade konkurrensutsättningen. I punkten 1.7.1 i avropsförfrågan redovisas trafikvolymer genom växel under 2014. Andelen utrikessamtal, i vilken ingår samtal till länder utanför EU och EEA till vilka det förekommer samtal bland annat med anledning av utredningar kring flyktingar och ensamkommande flyktingbarn, uppgår således till helt försumbara 4,2 promille. För samtal utanför EU och EEA finns inget takpris i ramavtalet. Som tidigare redovisats är kommunernas telefoner spärrade för utlands-samtal och öppnas endast av särskilda skäl efter beslut av chef.

Det vitsordas att TDC i sitt anbud lämnat priser för samtal och sms inom EU och EEA som överstiger avtalade takpriser. TDC är emellertid bundet av ramavtalets priser och kommunerna har haft en avtalsenlig rätt att hävda avtalade takpriser. Eftersom utlandssamtalen inte utvärderades ingår dessa således inte i utvärderingspriserna. Oavsett om TDC i ramavtalet avtalade pris eller de i den separata prislistan skulle ha utvärderats för samtal och sms till utlandet skulle Tele2 under inga omständigheter ha varit nära att lämna bästa anbud. TDC har således ett gällande pris i avropsupphandling som gäller för det fall takpriset överskreds i samband med avropet. I sammanhanget kan nämnas att felet upptäcktes först i samband med överprovningen. TDC har därvid förklarat att en felaktig prislista skickades in. Ett fel som borde kunna rättas som uppenbart för det fall kammarrätten inte godtar invändningen att TDC civilt är bundet av sitt pris i ramavtalet. I övrigt hänvisar kommunerna till vad de anfört i förvaltningsrätten.

TDC Sverige AB (TDC) anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Bolagets anbud uppfyller samtliga skall-krav och bolaget har offererat pris i avropet på efterfrågat sätt. Om det skulle anses att bolaget brutit

mot ett skall-krav genom att ge in en separat prislista, där vissa prisuppgifter angetts till högre pris än de takpriser som bolaget är bundet av, har detta skall-krav varit otydligt. Den eventuella bristen i anbudet är helt försumbar och otydligheten i avropet ska inte drabba bolaget.

Att bolaget i anbudet på avropet angett vissa högre priser än de tidigare offererade takpriser som bolaget är bundet av medför inte att bolaget ändrat eller kompletterat sitt anbud. Det skulle strida mot proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU att förkasta bolagets anbud.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Kontrakt som grundar sig på ett ramavtal skall tilldelas enligt 5 kap. 4, 6 eller 7 § LOU. Ett sådant kontrakt får slutas endast mellan en upphandlande myndighet och en leverantör som är part i ramavtalet. Vid tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal får parterna inte väsentligt avvika från villkoren i ramavtalet (5 kap. 2 § LOU).

Om ramavtal ingåtts med flera leverantörer enligt 5 § och om inte alla villkor är angivna i ramavtalet, skall parterna inbjudas att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Dessa villkor får om det är nödvändigt preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Vid tillämpning av första stycket skall

1. den upphandlande myndigheten för varje kontrakt som skall tilldelas skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet,
2. den upphandlande myndigheten ange en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud för varje särskilt kontrakt, med hänsyn tagen till upphandlingens art och omfattning,
3. anbuden lämnas skriftligen och den upphandlande myndigheten inte ta del av innehållet i dem innan den angivna svarstiden har löpt ut, och
4. den upphandlande myndigheten tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet (5 kap. 7 § LOU).

Kammarrättens bedömning

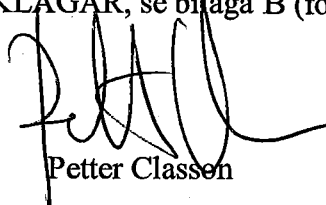
Frågan i målet är om kommunerna vid den förnyade konkurrensutsättningen enligt ramavtalet brutit mot LOU:s bestämmelser.

Av avropsförfrågan framgår inte att utlandssamtalen inte ska ingå i upphandlingen. Kammarrätten finner därför att utgångspunkten är att även sådana samtal ingår i upphandlingen. Härvid beaktas att kommunerna begärt att leverantörer lämnar priser på bl.a. samtal till internationella nummer (enhet: minut) för rörliga trafikavgifter för fasta och mobila abonnemang samt för ej växelanknutna mobila abonnemang och samtal till internationella nummer (enhet: minut) för rörliga trafikavgifter för ej växelanknutna analoga abonnemang (TAB). Vidare anges att dessa priser kan lämnas i en separat prisbilaga.

I målet är ostridigt att de priser för utlandssamtal som TDC lämnat i särskild bilaga till sitt avropsanbud överstiger takpriser för utlandssamtal enligt ramavtalet. Detta innebär att TDC inte har uppfyllt de krav som ställs upp i ramavtalet. Grund för uteslutning av TDC:s anbud från upphandlingen föreligger därför. Med hänsyn härtill och eftersom det enligt kammarrättens bedömning inte strider mot proportionalitets-

principen att utesluta TDC:s anbud (jfr HFD:s avgöranden den 20 maj 2016, mål nr 555-15 och 2691-15) finns skäl för ingripande enligt LOU. Kammarrätten finner att rättelse ska ske genom ny utvärdering varvid anbudet från TDC utesluts.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Petter Classen

Birgitta Henriksson

Silja Klint
Referent

SÖKANDE

Tele2 Sverige AB, 556267-5164
Box 62
164 94 Kista

Ombud: Stefan Backman
Tele 2 Sverige AB
Box 62
164 94 Kista

MOTPART

1. Forshaga kommun (mål nr 2521-15)
Box 93
667 22 Forshaga

2. Kils kommun (mål nr 2522-15)
Box 88
665 23 Kil

SAKEN

Offentlig upphandling

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Tele2 Sverige AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Kils kommun och Forshaga kommun med vissa helägda kommunala bolag (kommunerna) genomför en offentlig upphandling av telefoni i form av förnyad konkurrensutsättning utifrån Kammarkollegiets ramavtal för kommunikation, 96-77-2012. Avtalstiden är två år med möjlighet till förlängning tre år och som tilldelningsgrund gäller att det för kommunerna ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska antas. Kammarkollegiets ramavtal omfattar tre leverantörer och i tilldelningsbeslut den 17 juni 2015 har kommunerna angett att vinnande anbud är TDC Sverige AB, följt av Tele2 Sverige AB.

YRKANDEN M.M.

Tele2 Sverige AB (Tele2) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett på så sätt att en ny anbudsutvärdering görs, varvid anbudet från TDC Sverige AB (TDC) förkastas. Som grund för yrkandet åberopar Tele2 att anbudet från TDC inte uppfyller alla ställda skall-krav då prislistan anger högre priser än vad som är tillåtna takpriser enligt Kammarkollegiets ramavtal med TDC. De avvikande priserna avser samtal till Norden, 1,20 kronor per minut, och EU/ Europa, 2,40 kronor per minut, mot enligt ramavtalet tillåtna 0,89 kronor per minut för samtal inom EU/EEA samt SMS till EU/EEA, 1,89 kronor per meddelande mot tillåtna 0,21 kronor. Tele2 har därigenom lidit skada då bolagets anbud hamnat på andra plats i utvärderingen och därmed skulle antagits om anbudet från TDC förkastats.

Kommunerna motsätter sig bifall till Tele2:s ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunerna anser att TDC fyller samtliga av kommunerna ställda skall-krav med sitt anbud. Detta konstaterades innan utvärderingen påbörjades. Av punkten 1.5 i avropsförfrågan framgår att krav och villkor i

fastställda ramavtal gäller. Enligt punkten 3.1 i avropsförfrågan ska anbudsgivarna uppfylla samtliga skall-krav som berörs i avropade produkter och tjänster samt allmänna villkor enligt Kammarkollegiets ramavtal. Av TDC:s anbud följer att bolaget har accepterat samtliga obligatoriska krav i upphandlingen sämt att bolaget även uppfyller dessa krav. Enligt punkten 3.31 i avropsförfrågan så ska alla priser anges i avropets Bilaga 1, Kravspecifikation och prismall. I denna prismall så anges tydligt att separat prislista accepteras på två olika typer av poster. Dessa poster rör överskridande data och samtal till internationella nummer. Samtliga anbudsgivare har i olika format skickat med separat prislista. Prislistorna syftar till att få en samlad bild över leverantörernas kapacitet samt att Kammarkollegiets takprisbilaga inte täcker trafik utanför EU/EEA, varvid den bilagan inte är tillräckligt omfattande enligt kommunerna. Kommunerna väljer att acceptera separat prislista på dessa två typer av poster då deras volymer är obefintliga eller noll. Överskridande data är idag spärrat enligt policy. Det samma gäller för internationella samtal för merparten av anknytningarna. Kommunerna har ingenstans avropat utlandstrafik eller internationella samtal. Det finns inte förpackat som tjänst i någon form. Ingen vikt i utvärderingen är lagd på dessa kostnadsslag och varken volymer eller antal finns att räkna på. Om kommunerna framgent skulle vilja avropa dessa tjänster i någon form så kommer kommunerna att förutsätta/kräva att det är Kammarkollegiets takpriser som gäller. Av punkten 15.2 i ramavtalet framgår bland annat att ramavtalsleverantören aldrig ska debitera högre pris än takpriserna i Bilaga Pris. Att ange ett högre pris på vissa delar i en separat bilaga som är irrelevant för utvärderingen av anbudet medför inte att leverantören (TDC) bryter mot ett skall-krav. Det skulle dessutom strida mot proportionalitetsprincipen och 1 kap. 9 § LOU att diskvalificera ett anbud på de premisserna. Vilket också fastställts i flertal kammarrättsdomar. Beslutet att anta TDC Sverige AB som leverantör är således förenligt med LOU.

Tele2 anför med anledning av kommunernas yttrande bland annat följande. Kommunerna synes nu mena att huruvida en anbudsgivare accepterat att tillämpa takpriserna enligt Kammarkollegiets ramavtal avseende samtal och SMS som kommunerna ringer respektive skickar till andra länder inom EU och EEA inte har någon betydelse för om anbudsgivaren ska anses ha uppfyllt skall-kraven i upphandlingen eftersom priserna för dessa tjänster inte beaktats vid kommunernas utvärdering av anbuden. En grundläggande princip inom upphandlingsrätten är dock att anbud som inte uppfyller ställda skall-krav ska förkastas. Detta framgår också av punkten 4.1.1 i avropsförfrågan i upphandlingen. Om en upphandlande myndighet inte förkastar ett anbud som inte uppfyller ställda skall-krav så strider detta mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Det sagda innebär som tidigare nämnts att kommunerna rätteligen skulle ha förkastat TDC:s anbud. Det bör i detta sammanhang särskilt noteras att bedömningen av om ställda skall-krav är uppfyllda av anbudsgivarna i en upphandling i regel sker i en s.k. kvalificeringsfas som är skild från själva anbudsutvärderingen, som i sin tur sker i en sista och slutlig fas av anbudsprövningen. Det är således endast anbud som uppfyller samtliga ställda skall-krav som överhuvudtaget kan bli föremål för anbudsutvärdering. Så är också fallet i kommunernas upphandling enligt punkten 4.1.1 i avropsförfrågan. Huruvida priserna för samtal och SMS som kommunerna ringer respektive skickar till andra länder inom EU och EEA utgjort en del av den slutliga anbudsutvärderingen i upphandlingen saknar således all form av betydelse i målet. TDC har inte uppfyllt ett skall-krav och därför skulle bolagets anbud i upphandlingen rätteligen ha förkastats innan anbudsutvärderingen. Såvitt Tele2 förstår kommunerna menar dock kommunerna att när det specifikt gäller just priserna för samtal och SMS som kommunerna ringer respektive skickar till andra länder inom EU och EEA kan en anbudsgivares överskridande av maxpriserna i ramavtalet inte föranleda ett förkastande av anbudet. Till att börja med kan man i denna del konstatera att det skall-krav TDC de facto brutit mot är det generella kravet i upphandlingen på att anbudsgivarna ska

acceptera kraven och villkoren i Kammarkollegiets ramavtal. Det är alltså proportionaliteten av ett anbudsförkastande som baseras på bristande uppfyllelse av detta generella och högst centrala skall-krav, och inte av något annat i efterhand definierat skall-krav som endast utgör en mindre beståndsdel av det generella kravet, som ska bedömas. Som nämnts ovan är Tele2:s bestämda uppfattning att ett förkastande av ett anbud på grund av bristande uppfyllelse av det i upphandlingen de facto ställda skall-kravet aldrig kan strida mot proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Kommunerna försöker i och för sig nu förringa värdet av tjänsterna samtal och SMS till utlandet. Faktum är dock att det t.ex. framgår av punkten 1.7.1 i avropsförfrågan att kommunerna under 2014 ringt ett förhållandevis stort antal samtalsminuter till utländska destinationer.

SKÅL FÖR AVGÖRANDET

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

I målet är fråga om kommunerna har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och om

detta har medfört att Tele2 lidit eller kan komma att lida skada. Enligt förvaltningsrättens mening har anbudet från TDC i och för sig inneburit en viss avvikelse från kommunernas krav i anbudsförfrågan 3.1 att anbudsgivare ska uppfylla samtliga skall-krav som berörs i avropade produkter och tjänster samt allmänna villkor i Kammarkollegiets nu aktuella ramavtal. Dock är kravet i ramavtalet 15.2 något otydligt då det har följande lydelse: "Ramavtalsleverantörens pris för Tjänst och Funktioner i *Bilaga Pris* utgör takpris för Ramavtalsleverantörens Avropssavar. Ramavtalsleverantören ska aldrig debitera högre pris än takpriserna i *Bilaga Pris*. Vid avrop kan bättre prisvillkor erbjudas." Även om kravet omfattar avropssvar, dvs. det nu avgivna anbudet från TDC, vore andra meningen om att leverantören aldrig ska debitera högre pris än takpriset närmast betydelselös om avgörande betydelse skulle läggas vid avropssvaret. Detta bör enligt förvaltningsrättens mening beaktas vid bedömningen av om kommunerna borde ha uteslutit anbudet från TDC.

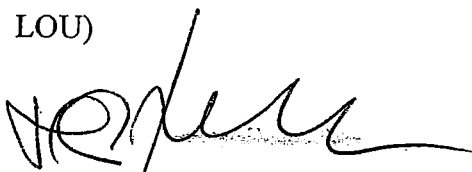
Utgångspunkten vid prövning av anbud mot uppställda skall-krav är att anbud som inte uppfyller alla skall-krav ska uteslutas från vidare utvärdering. Som anförts är skall-kravet något otydligt och vid ett avtal med handlingar som inbördes strider mot varandra är det vanligt att anbudet kommer längre ner i ordningen än avtal och förfrågningsunderlag, vilket bland annat är fallet i ramavtalet (se 4.1 Ramavtalets inbördes ordning). I kommunernas avropsförfrågan saknas uppgift om hur det förhåller sig i detta avseende och det finns inte med något avtalsdokument i underlaget. Enligt förvaltningsrättens mening finns det emellertid inte skäl att ifrågasätta att avtalet mellan kommunerna och vinnande anbudsgivare skulle avvika från nyss nämnda ordning och det är därför osannolikt att de högre priserna som anges i TDC:s anbudsbilaga för vissa internationella samtal och SMS skulle bli en del av avtalet.

Vidare anser förvaltningsrätten att det finns skäl att närmare se på de avvikande prisernas del av den totala omfattningen av upphandlingen. Som Tele2 anför finns det i 1.7.1 (och även 1.7.2) uppgift om vissa volymer under 2014, där 1.7.1 avser trafikvolymer genom växeln och 1.7.2 avser trafikvolymer utanför växeln. Av trafikvolymerna genom växeln utgjorde utrikessamtal 5 500 minuter av totalt 1 312 500 minuter, dvs. ca 4,1 promille (5 500/1 312 500), och således en närmast försumbar del av upphandlingen i stort. I praxis har bland annat Kammarrätten i Jönköping (mål nr 897-14) funnit att det skulle vara oproportionerligt att utesluta ett anbud för avvikelse från ett skall-krav på att anbudet skulle vara på svenska. Till anbudet hade bifogats två certifikat vilka innehållit ett fåtal namn och uttryck på engelska där även någon inom den aktuella branschen som saknade kunskaper i det engelska språket enligt kammarrätten utan svårighet skulle kunna bilda sig en uppfattning om vad de båda handlingarna avsåg.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det skulle vara oproportionerligt att förkasta anbudet från TDC på grund av den försumbara avvikelsen från ett något otydligt skall-krav samt att det ytterst ringa brott mot likabehandlingsprincipen som kommunerna kan ha gjort genom att utvärdera anbudet inte riskerat att skada Tele2 i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU. Vid angivna förhållanden ska Tele2:s ansökan om överprövning avslås.

ÖVERKLAGANDE

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Hans-Erik Jonasson
F.d. lagman

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. **I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att avtal inte får ingås, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet.** Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitat ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen.
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet.
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd.
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta.
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.